שאלון 35572 מועד
קיץ תשפ״ב

מורים יקרים,
החל משנת 2022, נוספו סמלי שאלון המציינים את השאלונים לפי התוכנית החדשה במתמטיקה.
להלן השינויים:
שאלון 182 (801) שונה ל- 172
שאלון 381 (802) שונה ל- 371
שאלון 382 (803) שונה ל- 372
שאלון 481 (804) שונה ל- 471
שאלון 482 (805) שונה ל- 472
שאלון 581 (806) שונה ל- 571
שאלון 582 (807) שונה ל- 572

בהתאם לכך, מצורף פתרון בחינת בגרות לשאלון 35572 מועד קיץ תשפ״ב.

תודה מיוחדת למר עפר ילין על כתיבת הפתרונות ועריכת קובץ זה.

א. נתונים שני מעגלים המשיקים זה לזה מבחוץ, כלומר קטע המרכזים שווה לסכום הרדיוסים.

משוואת מעגל M **היא** $(x-a)^2+y^2=r^2$ **, ומכאן שמרכז מעגל הוא** $\mathrm{M}(a,0)$ **, ורדיוסו הוא** r.

משוואת מעגל N **היא** $(x-13)^2+y^2=R^2$ **, ומכאן שמרכז מעגל הוא** $\mathrm{N}(13,0)$ **, ורדיוסו הוא** R.

אורך קטע המרכזים הוא 9 **, והיחס בין אורכי הרדיוסים הוא** $r:R=1:2$.

מכאן, ש- $r=3$ **ו-** $R=6$ **, משוואת מעגל** N **היא** $(x-13)^2+y^2=36$.

אם $a>13$ **אז** $a=13+9=22$ **ומשוואת מעגל** M **היא** $(x-22)^2+y^2=9$.

אם $a<13$ **אז** $a=13-9=4$ **ומשוואת מעגל** M **היא** $(x-4)^2+y^2=9$

תשובה: משוואת מעגל N **היא** $(x-13)^2+y^2=36$.

משוואת מעגל M **היא** $(x-22)^2+y^2=9$ **, או** $(x-4)^2+y^2=9$.

ב. משיק אחד עובר בנקודת ההשקה, ומאונך לקטע המרכזים, שהוא ציר ה- x .

שני משיקים נוספים עוברים, מעל לשני המעגלים, או מתחת לשניהם.

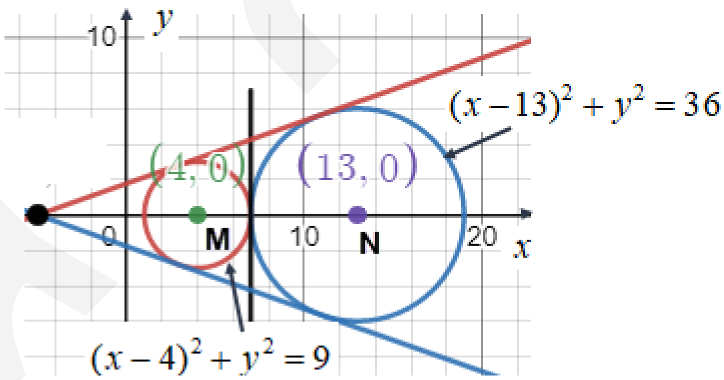

תשובה: הסרטוט מעל.

ג. המשיק, המאונך לציר ה- x **עוברת בנקודת ההשקה** $(7,0)$ **, המחלקת את קטע המרכזים ביחס** $1:2$.

או, לפי שנקודת ההשקה $x_{\mathrm{M}}+r=4+3=7$.

תשובה: משוואת המשיק, העובר בנקודה המשותפת לשני המעגלים, היא $x=7$.

ד. עקב הסימטריה לציר ה- x שני המשיקים האחרים נחתכים בנקודה שעל ציר ה- x .

כמו כן, כיוון ש $m=\tan\alpha$, וציר ה- x חוצה את הזווית שבין שני הישרים,

הרי ששיפועי המשיקים יהיו נגדיים, כלומר $m_1=-m_2$, ועקב הסימטריה $n_1=-n_2$.

נעלה סרטוט, שמסביר גם את סעיף ה.

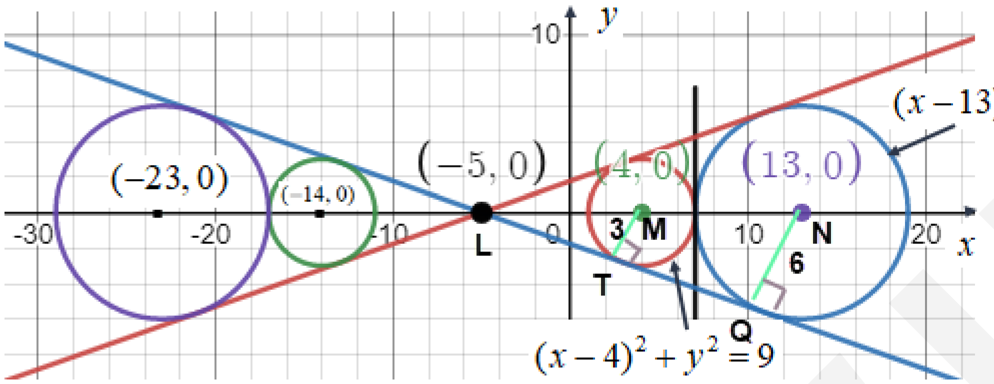

המשיקים מאונכים לרדיוס בנקודת ההשקה, ולכן $MT \parallel NQ$.

כיוון ש- $MT:NQ=1:2$, הרי ש- MT הוא קטע אמצעים ב- ΔLNQ , ולכן $LM=LN$.

מכאן ש- $L(-5,0)$ על פי נוסחת אמצע קטע.

נציב במשוואת המשיק: $m\cdot(-5)-0+n=0 \quad \rightarrow n=5m$

כאמור: $m=\tan\alpha$, ולכן $\Delta MLT:\sin\sphericalangle MLT=\frac{MT}{ML}=\frac{3}{9} \quad \rightarrow \sphericalangle MLT=19.47^\circ \quad \rightarrow m=-0.3536$

(בחרנו שיפוע שלילי, כי המשיק יורד) ובהתאם: $n=5m=5\cdot(-0.3536) \quad \rightarrow n=1.7678$.

והפתרון השני, למשיק העובר מעל הוא עם סימנים נגדיים.

פתרון חלופי: משפט פיתגורס (ΔMLT) $LT=\sqrt{9^2-3^2}=6\sqrt{2}$

ואז: $m=\tan\alpha=\frac{3}{6\sqrt{2}}=\frac{1}{\sqrt{8}}$, וכמובן ניקח שיפוע שלילי, כי המשיק יורד.

המשך זהה.

פתרון חלופי, על פי מרחק נקודה מישר, כלומר אורך הרדיוס.

$n=5m \quad \rightarrow mx-y+5m=0 \quad \rightarrow -mx+y-5m=0$

$3=+\frac{-m\cdot4+0-5m}{\sqrt{m^2+1}}$, כי מרכז המעגל מעל למשיק, והמקדם של ה- y חיובי.

$3\sqrt{m^2+1}=-9m \quad \rightarrow \sqrt{m^2+1}=-3m \quad \rightarrow m^2+1=9m^2 \quad \rightarrow m=\pm\frac{1}{\sqrt{8}} \quad \rightarrow m=-\frac{1}{\sqrt{8}}$

הפתרון השני נפסל, כי אינו מקיים את המשוואה שלפני ההעלאה בריבוע.

המשך זהה.

<u>פתרון חלופי אחרון</u>: מלכתחילה, שתי משוואות על פי מרחק נקודה מישר.

$$\begin{cases} \mathrm{I}: \quad 3 = +\dfrac{-m\cdot 4+0-n}{\sqrt{m^2+1}} \\ \mathrm{II}: \quad 6 = +\dfrac{-m\cdot 13+0-n}{\sqrt{m^2+1}} \end{cases}$$

$$\frac{\mathrm{II}}{\mathrm{I}}: \quad 2 = \frac{-13m-n}{-4m-n}$$

$$-8m-2n = -13m-n$$

$$\boxed{5m=n}$$

$$3 = \frac{-4m-5m}{\sqrt{m^2+1}}$$

$$3\sqrt{m^2+1} = -9m \quad \rightarrow \sqrt{m^2+1} = -3m \quad \rightarrow m^2+1 = 9m^2 \quad \rightarrow m = \pm\frac{1}{\sqrt{8}} \quad \rightarrow m = -\frac{1}{\sqrt{8}}$$

הפתרון השני נפסל, כי אינו מקיים את המשוואה שלפני ההעלאה בריבוע.

המשך זהה.

תשובה: $m=-0.3536=-\frac{1}{\sqrt{8}}$ **ו-** $n=-1.7678=-\frac{5}{\sqrt{8}}$ **, או** $m=0.3536=\frac{1}{\sqrt{8}}$ **ו-** $n=1.7678=\frac{5}{\sqrt{8}}$

ה. עקב הסימטריה לציר ה- x **, ולנקודה** $(-5,0)$ **, נקבל שני מעגלים גם משמאל ל-** $(-5,0)$,

כאשר מרכזיהם גם במרחק 9 **ו-** 18 **מהנקודה** $(-5,0)$**, כלומר ב-** $(-14,0)$ **וב-** $(-23,0)$ **.**

תשובה: כן, עבור $t=-14$ **ו-** $k=-23$**.**

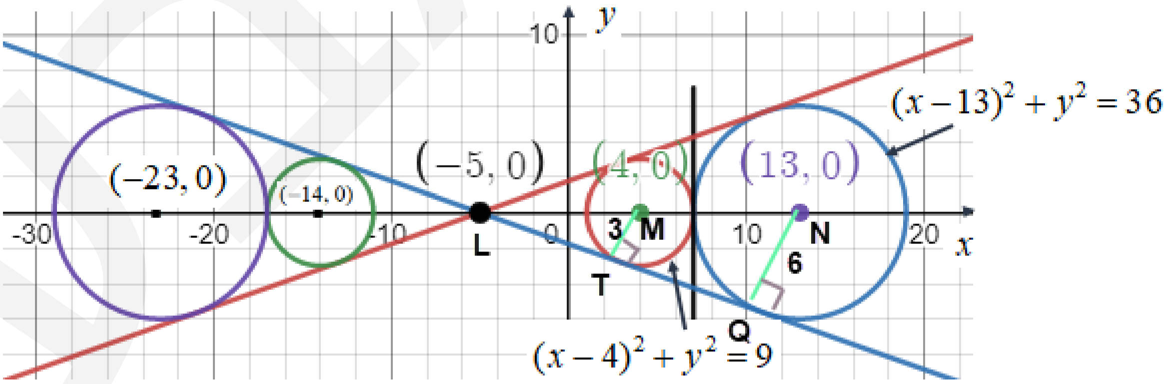

א. נתונות ארבע נקודות, הנמצאות באותו מישור: $\mathrm{A}(4,p,-1)$, $\mathrm{B}(7,5,5)$, $\mathrm{C}(1,-1,2)$, $\mathrm{D}(-2,5,-4)$.

נמצא את משוואת המישור, ולאחר מכן נציב את שיעורי A **למציאת ערך הפרמטר** p

$$\overrightarrow{\mathrm{BC}}=\underline{\mathrm{C}}-\underline{\mathrm{B}}=\underline{x}=(-6,-6,-3)$$
$$\overrightarrow{\mathrm{BD}}=\underline{\mathrm{D}}-\underline{\mathrm{B}}=\underline{x}=(-9,0,-9)$$

ההצגה הפרמטרית של המישור היא: $\underline{x}=(7,5,5)+t(2,2,1)+s(1,0,1)$.

$$\left.\begin{array}{l}(a,b,c)\cdot(2,2,1)=0 \quad \rightarrow 2a+2b+c=0 \quad \rightarrow 2\cdot1+2b-1=0 \quad \rightarrow b=-\frac{1}{2}\\ (a,b,c)\cdot(1,0,1)=0 \quad \rightarrow a+c=0 \quad \rightarrow a=1,c=-1 \quad \uparrow\end{array}\right\} a=2,b=-1,c=-2 .$$

משוואת המישור היא: $2x-y-2z+d=0$.

נציב את שיעורי הנקודה $\mathrm{B}(7,5,5)$ **:** $2\cdot7-5-2\cdot5+d=0 \quad \rightarrow d=1$.

תשובה: משוואת המישור ABCD **היא** $2x-y-2z+1=0$.

ב. נציב את שיעורי A **למציאת ערך הפרמטר** p

נציב את שיעורי הנקודה $\mathrm{A}(4,p,-1)$ **:** $2\cdot4-p-2\cdot(-1)+1=0 \quad \rightarrow \boxed{p=11}$.

תשובה: $p=11$.

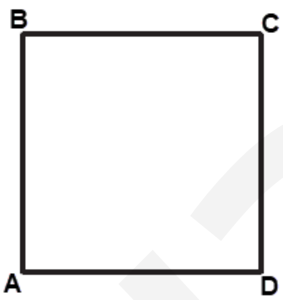

ג.. נוכיח כי המרובע ABCD **הוא ריבוע.**

$\mathrm{A}(4,11,-1)$, $\mathrm{B}(7,5,5)$, $\mathrm{C}(1,-1,2)$, $\mathrm{D}(-2,5,-4)$.

$$\overrightarrow{\mathrm{BC}}=\underline{\mathrm{C}}-\underline{\mathrm{B}}=\underline{x}=(-6,-6,-3)$$
$$\overrightarrow{\mathrm{AB}}=\underline{\mathrm{B}}-\underline{\mathrm{A}}=\underline{x}=(3,-6,6)$$
$$\overrightarrow{\mathrm{DC}}=\underline{\mathrm{C}}-\underline{\mathrm{D}}=\underline{x}=(3,-6,6)$$

מכאן ש- $\overrightarrow{\mathrm{AB}}=\overrightarrow{\mathrm{DC}}$ **, ולכן צלעות נגדיות שוות (באורך) ומקבילות (כי אותו כיוון) והמרובע הוא מקבילית** .

הסבר משלים: על פי סעיף א, הנקודות B , C **ו-** D **לא נמצאות על אותו ישר.**

$$\left|\overrightarrow{\mathrm{AB}}\right|=\sqrt{3^2+(-6)^2+6^2}=9$$

$\left|\overrightarrow{\mathrm{BC}}\right|=\sqrt{(-6)^2+(-6)^2+(-3)^2}=9$ **, ולכן** $\mathrm{AB}=\mathrm{BC}$ **והמקבילית היא מעוין.**

$\overrightarrow{\mathrm{BC}}\cdot\overrightarrow{\mathrm{AB}}=(-6,-6,-3)\cdot(3,-6,6)=-18+36-18=0$ **, ולכן** $\overrightarrow{\mathrm{BC}}\perp\overrightarrow{\mathrm{AB}}$ **, והמעוין הפך לריבוע.**

תשובה: הוכחנו כי המרובע ABCD **הוא ריבוע.**

ד. הנקודה S היא קודקוד של הפירמידה $ABCDS$, שנפחה הוא 81 .

שטח ריבוע הבסיס, שטח $ABCD$, הוא $|\overrightarrow{AB}|^2 = 9^2 = 81$

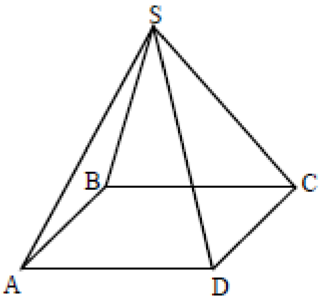

$$V_{ABCDS} = \frac{S_{ABCD} \cdot h}{3}$$

$$81 = \frac{81 \cdot h}{3}.$$

$$\boxed{h = 3}$$

הקודקוד S מונח על המקצוע SC ,

שההצגה הפרמטרית שלו היא $\underline{x} = (0,-4,1) + t(1,3,1)$

נקודה טיפוסית על SC: $(t, -4+3t, 1+t)$.

על פי נוסחת מרחק נקודה ממישור ($2x - y - 2z + 1 = 0$), כאשר נתון המרחק $h = 3$

$$3 = \frac{|2 \cdot t - (-4+3t) - 2 \cdot (1+t) + 1|}{\sqrt{2^2 + 1^2 + (-2)^2}}$$

$$3 = \frac{|2t + 4 - 3t - 2 - 2t + 1|}{3}$$

$$9 = |-3t + 3|$$

$$3 = |-t + 1|$$

$$3 = -t + 1 \quad \rightarrow t = -2 \quad \rightarrow \boxed{S(-2,-10,-1)}$$

$$-3 = -t + 1 \quad \rightarrow t = 4 \quad \rightarrow \boxed{S(4,8,5)}$$

תשובה: $S(-2,-10,-1)$, או $S(4,8,5)$.

ה. נתון מישור נוסף π המאונך למקצוע SC, מכאן שווקטור המקדמים של המישור הוא $\overline{n} = (1,3,1)$.

נמצא את הזווית בין המישור $2x - y - 2z + 1 = 0$, למישור π .

$$\cos\alpha = \frac{|(2,-1,-2) \cdot (1,3,1)|}{\sqrt{2^2 + (-1)^2 + (-2)^2} \cdot \sqrt{1^2 + 3^2 + 1^2}} = \frac{|2 \cdot 1 - 1 \cdot 3 - 2 \cdot 1|}{3 \cdot \sqrt{11}} = \frac{3}{3 \cdot \sqrt{11}} \quad \rightarrow \boxed{\alpha = 72.45^\circ}.$$

תשובה: הזווית שבין המישור $ABCD$ ובין המישור π היא בת 72.45° .

א. נפתור את המשוואה $z^2+z\overline{z}=z+2\overline{z}+9+7i$.

נסמן $z=x+yi$.

$$z^2+z\overline{z}=z+2\overline{z}+9+7i$$
$$(x+yi)^2+(x+yi)(x-yi)=x+yi+2(x-yi)+9+7i$$
$$x^2+2xyi-y^2+x^2+y^2=x+yi+2x-2yi+9+7i$$
$$R: x^2-y^2+x^2+y^2=x+2x+9 \quad \rightarrow 2x^2-3x-9=0 \quad \rightarrow x=3,-1.5$$
$$I: 2xy=y-2y+7 \quad \rightarrow \quad 2xy=-y+7$$
$$x=3: \quad \rightarrow 6y=-y+7 \quad \rightarrow y=1 \quad \rightarrow \boxed{z_1=3+i} \leftarrow 1st\ quadrant$$
$$\cancel{x=-1.5} \quad \leftarrow not\ in\ 1st\ quadrant$$

קיבלנו ש- $z_1=3+i$ **, ולכן** $R=\sqrt{3^2+1^2}=\sqrt{10}$ **, ולכן משוואת המעגל הקנוני היא** $x^2+y^2=10$.

תשובה: משוואת המעגל הקנוני, ש- z_1 **נמצא עליו, היא** $x^2+y^2=10$.

ב. המעגל $x^2+y^2=10$ **חוסם ריבוע שאחד מקודקודיו הוא** $z_1=3+i$ **, כלומר הנקודה** $(3,1)$ **במישור גאוס.**

רדיוס המעגל הוא $\sqrt{10}$ **, ולכן אורך האלכסון (אורך קוטר) הוא** $2\sqrt{10}$.

שטח הריבוע הוא: $\frac{2\sqrt{10}\cdot 2\sqrt{10}}{2}=20$.

תשובה: שטח הריבוע הוא 20 .

ג. כיוון שאלכסוני הריבוע מאונכים זה מזה, אז הארגומנט של כל קודקוד גדול ב- $90°$ **מזה שקודם לו.**

$$(3+i)\cdot i=-1+3i \quad \rightarrow (-1,3)$$
$$(-1+3i)\cdot i=-3-i \quad \rightarrow (-3,-1)$$
$$(-3-i)\cdot i=1-3i \quad \rightarrow (1,-3)$$

תשובה: שיעורי שאר קודקודי הריבוע הם $(-1,3)$, $(-3,-1)$, $(1,-3)$.

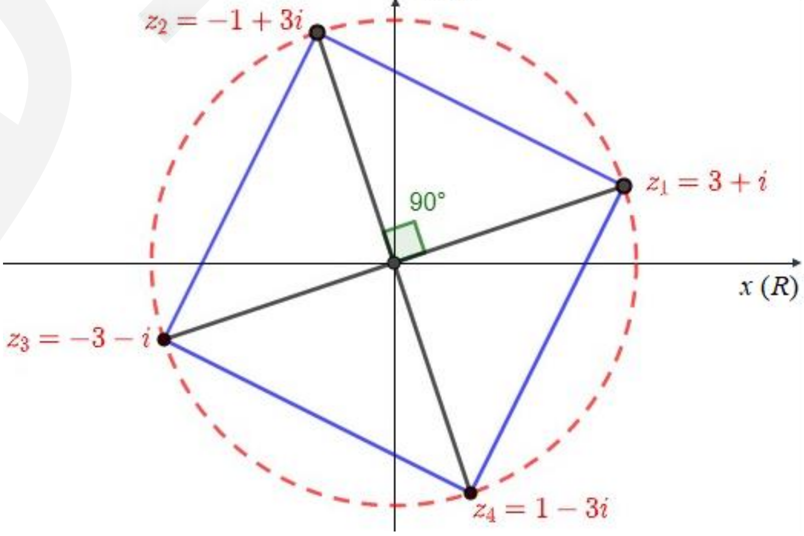

ד. מכפילים ב- $r_1\,cis\alpha$ את המספרים, המייצגים את הקודקודים שברביע הראשון והשלישי,

ומכפילים ב- $r_2\,cis(\alpha+30°)$ את המספרים, המייצגים את הקודקודים ברביע השני והרביעי.

ידוע כי r_1, r_2 חיוביים, ו- $r_1 \neq r_2$.

נצייר את המרובע הקמור שהתקבל .

(בסרטוט הנחנו ש- $r_1, r_2 > 1$, וגם ש- $0° < \alpha < 90°$,

בהתאם לסעיף ה, אך אין השפעה על ההסבר לסעיף ד.)

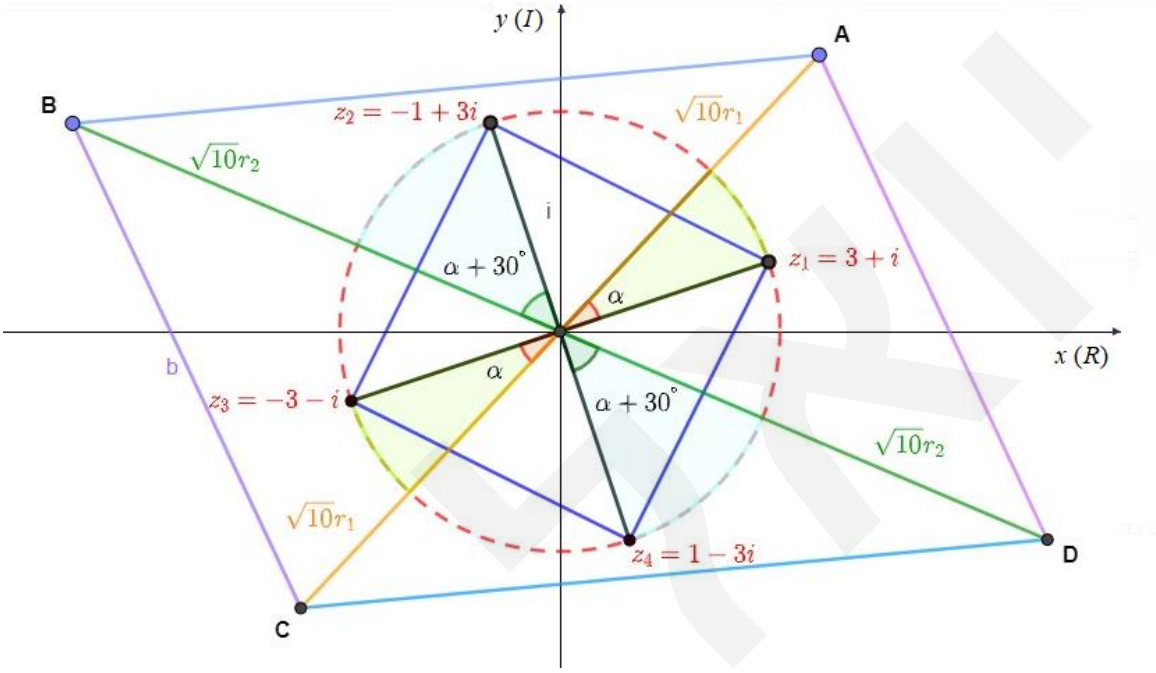

הכפלת הרדיוס הקיים במספר קבוע, שומרת על התכונה שהאלכסונים חוצים זה את זה,

ולכן המרובע הוא מקבילית.

המרובע אינו מלבן, כי $r_1 \neq r_2$, ואינו מעוין, כי הזוויות בין האלכסונים הן $120°$ ו- $60°$.

תשובה: המרובע שהתקבל הוא מקבילית.

ה. שטח המקבילית שהתקבלה הוא $20\sqrt{3}$, כי שטחה גדול פי $\sqrt{3}$ משטח הריבוע.

$$20\sqrt{3} = \frac{2\sqrt{10}\cdot r_1 \cdot 2\sqrt{10}\cdot r_2 \cdot \sin 120°}{2}$$

$$20\sqrt{3} = 10\sqrt{3}\cdot r_1 \cdot r_2$$

$$\boxed{r_1 \cdot r_2 = 2}$$

תשובה: $r_1 \cdot r_2 = 2$.

א. נתונה הפונקציה $f(x)=xe^x-2e^x+1$ **, המוגדרת לכל** x **.**

(1) שתי הצבות במחשבון: $f(-10)=0.999\to1$, $f(10)=176,212\to+\infty$ **,**

ומכאן ש $y=1$ **אסימפטוטה אופקית לשמאל,**

(וגרף הפונקציה, הרציף, יתחיל בירידה ויסתיים בעלייה. כבר ברור שתהייה לפחת נקודת קיצון אחת).

תשובה: $y=1$ $(x\to-\infty)$ **.**

(2) בנקודת החיתוך עם ציר ה- y **מתקיים** $x=0$ **ונקבל** $(0,-1)$ **.**

תשובה: $(0,-1)$ **.**

(3) נמצא את תחומי העלייה ואת תחומי הירידה של הפונקציה $f(x)$ **.**

$$f'(x)=e^x+xe^x-2e^x$$
$$f'(x)=xe^x-e^x$$
$$f'(x)=e^x(x-1)$$
$$0=e^x(x-1) \quad /:e^x>0$$
$$x-1=0 \quad x=1$$
$$\left.\begin{matrix} f'(0)<0 & \searrow \\ f'(2)>0 & \nearrow \end{matrix}\right\}(1,1-e),\min$$

תשובה: עלייה $x>1$ **, ירידה** $x<1$**.**

(4) נסרטט סקיצה של גרף הפונקציה $f(x)$ **.**

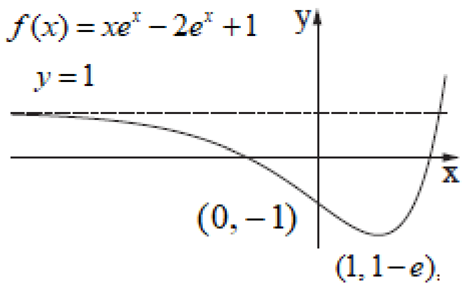

תשובה: הסרטוט מעל.

ב. נתונה הפונקציה $g(x)=\dfrac{1-e^{x}}{e^{x}-x}$ **, המוגדרת לכל** x .

(1) שתי הצבות במחשבון: $g(-1{,}000)=0.001\rightarrow 0$, $g(10)=-1.0004\rightarrow(-1)$,

ומכאן ש $y=-1$ **אסימפטוטה אופקית לימין, ו-** $y=0$ **אסימפטוטה אופקית לשמאל.**

(וגרף הפונקציה, הרציף, יתחיל עלייה ויסתיים גם בעלייה. כבר ברור שתהיינה לפחות שתי נקודות קיצון).

תשובה: $y=-1$ $(x\rightarrow+\infty)$, $y=0$ $(x\rightarrow-\infty)$.

(2) בנקודת החיתוך עם ציר ה- x **מתקיים** $y=0$.

$$0=\frac{1-e^{x}}{e^{x}-x}\ \rightarrow 1-e^{x}=0\ \rightarrow e^{x}=1\ \rightarrow x=0\ \rightarrow \boxed{(0,0)}$$

תשובה: $(0,0)$.

(3) נוכיח כי $g'(x)=\dfrac{f(x)}{(e^{x}-x)^{2}}$.

$$\boxed{g(x)=\frac{1-e^{x}}{e^{x}-x}}$$

$$g'(x)=\frac{-e^{x}(e^{x}-x)-(e^{x}-1)(1-e^{x})}{(e^{x}-x)^{2}}$$

$$g'(x)=\frac{-e^{2x}+xe^{x}-(e^{x}-e^{2x}-1+e^{x})}{(e^{x}-x)^{2}}$$

$$g'(x)=\frac{-e^{2x}+xe^{x}-e^{x}+e^{2x}+1-e^{x}}{(e^{x}-x)^{2}}$$

$$g'(x)=\frac{xe^{x}-2e^{x}+1}{(e^{x}-x)^{2}}$$

$$\boxed{g'(x)=\frac{f(x)}{(e^{x}-x)^{2}}}$$

תשובה: הוכחנו את המבוקש.

ג. כיוון שהמכנה של $g'(x)$ **חיובי, הרי שסימני** $f(x)$ **קובעים את סימני** $g'(x)$.

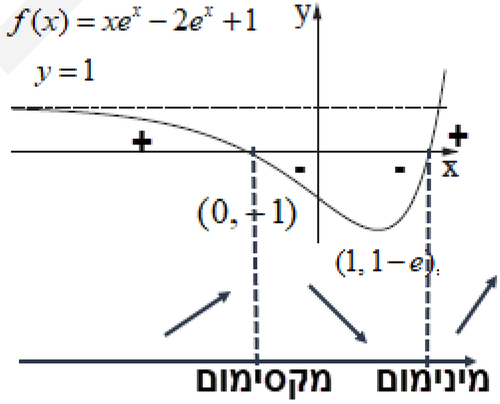

טבלת עלייה וירידה g(x)

תשובה: נקודת מינימום אחת (שבה $x>1$ **), ונקודת מקסימום אחת (שבה** $x<0$ **).**

ד. נסרטט סקיצה של גרף הפונקציה $g(x)$ (כולל סימון השטח עבור סעיף ה).

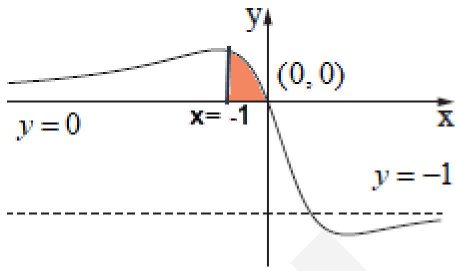

תשובה: הסרטוט מעל.

ה. נחשב את השטח המוגבל (הצבוע בסרטוט) , בעזרת זיהוי הנגזרת הפנימית (הביטוי שבמכנה חיובי, ולכן לא נדרש ערך מוחלט).

$$S = \int_{-1}^{0} \left(\frac{1-e^x}{e^x - x} - 0\right) dx$$

$$S = \int_{-1}^{0} \left(-\frac{1}{e^x - x} \cdot (e^x - 1)\right) dx$$

$$S = -\ell n\,(e^x - x) \Big]_{-1}^{0}$$

$$\left.\begin{array}{l} x = 0: \quad -\ell n\,(e^0 - 0) = 0 \\ x = -1: \quad -\ell n\,(e^{-1} + 1) = -\ell n\,(\frac{1+e}{e}) \end{array}\right\} S = 0 - (-\ell n\,(\frac{1+e}{e}))$$

$$S = \ell n\,(\frac{1+e}{e}) \approx 0.3132 \quad \rightarrow \boxed{S = \ell n\,(\frac{1+e}{e}) \approx 0.3132}$$

תשובה: השטח המוגבל הוא $\ell n\,(\frac{1+e}{e}) \approx 0.3132$.

א. נתונה הפונקציה $f(x)=x+\ell n\,(x^2-8)$.

(1) פונקציית ה- ℓn **מקבלת רק ביטויים חיוביים.**

$x^2-8>0$ **עבור** $x>\sqrt{8}$ **או** $x<-\sqrt{8}$ **, כי גרף** x^2-8 **הוא של פרבולה מחייכת, שחיובית בתחום זה.**

תשובה: תחום ההגדרה של הפונקציה $f(x)$ **הוא** $x>\sqrt{8}$ **או** $x<-\sqrt{8}$.

(2) כאשר $x^2-8\to 0$ **אז** $(\ell n\,(x^2-8))\to-\infty$ **ונקבל שתי אסימפטוטות אנכיות.**

תשובה: $x=\sqrt{8}$ **ו-** $x=-\sqrt{8}$ **הן שתי האסימפטוטות המאונכות לציר ה-** x .

(3) נמצא את שיעורי נקודת הקיצון של הפונקציה $f(x)$ **, ונקבע את סוגה.**

$\boxed{f(x)=x+\ell n\,(x^2-8)}$

$f'(x)=1+\dfrac{2x}{x^2-8}$

$\boxed{f'(x)=\dfrac{x^2+2x-8}{x^2-8}}$

$0=x^2+2x-8$

$(x+4)(x-2)=0$

$x=-4 \quad \to(-4,-1.921)$

$\cancel{x=2} \quad \leftarrow x<-\sqrt{8}\,,\,x>\sqrt{8}$

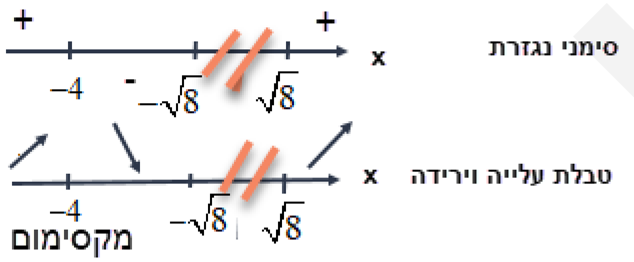

תשובה: $(-4,-1.921)$ **, מקסימום.**

(4) נסרטט סקיצה של גרף הפונקציה $f(x)$.

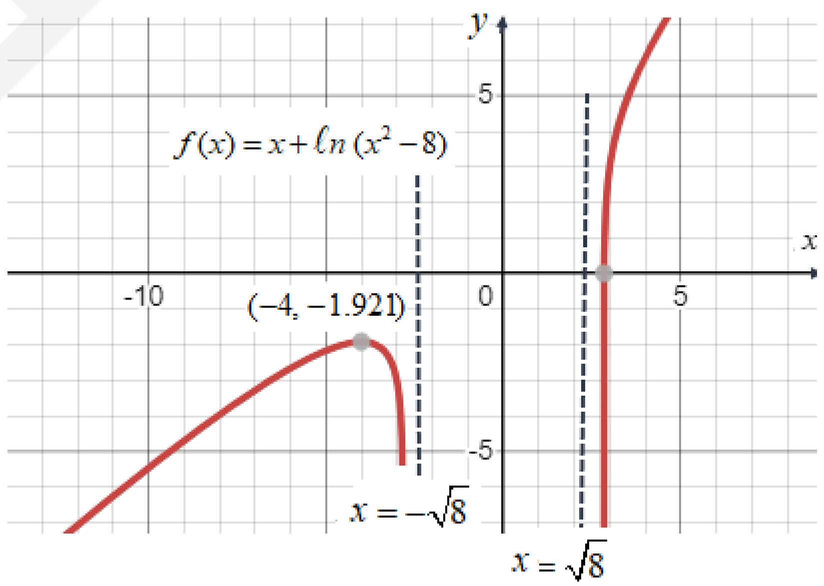

תשובה: הסרטוט מעל.

ב. נתונה הפונקציה $f'(x)=\dfrac{x^2+2x-8}{x^2-8}$ **, שהיא הנגזרת של** $f(x)$ **.**

(1) תחום ההגדרה של הפונקציה $f(x)$ **הוא** $x>\sqrt{8}$ **או** $x<-\sqrt{8}$**.**

כיוון שהמכנה של פונקציית הנגזרת חיובי, בתחום זה, אז תחום ההגדרה של $f'(x)$ **זהה לשל** $f(x)$ **.**

תשובה: הפונקציה $f'(x)$ **מוגדרת עבור** $x>\sqrt{8}$ **או** $x<-\sqrt{8}$**.**

(2) האסימפטוטות המאונכות ללא שינוי, ונוספת אסימפטוטה אופקית.

תשובה: $x=\sqrt{8}$ **ו-** $x=-\sqrt{8}$ **,** $y=1$ $(x\to\pm\infty)$ **.**

(3) על-פי תת סעיף א(3) $f'(-4)=0$ **.**

תשובה: $(-4, 0)$**.**

(4) נסרטט סקיצה של גרף הפונקציה $f(x)$ **.**

תחומי החיוביות והשליליות של $f'(x)$ **תואמים לתחומי העלייה והירידה לשל** $f(x)$

נתון גם שאין לפונקציה $f'(x)$ **נקודות קיצון, וזה תואם את היעדרות נקודות פיתול בסקיצה של** $f(x)$ **.**

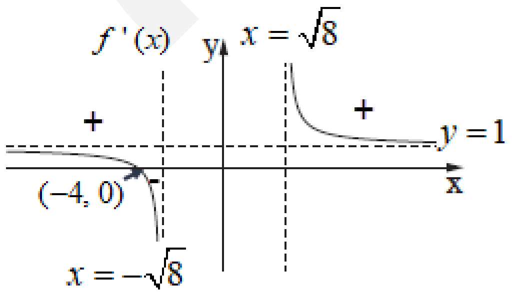

תשובה: הסרטוט מעל.

ג. נתונה הפונקציה $g(x)=e^{f(x)}$ **, המוגדרת גם עבור** $x>\sqrt{8}$ **או** $x<-\sqrt{8}$**.**

(1) $g'(x)=e^{f(x)}\cdot f'(x)$

כיוון שהביטוי $e^{f(x)}$ **חיובי, בתחום ההגדרה, אז תחומי עלייה וירידה,**

ושיעור ה- x **של נקודת המקסימום נותרים ללא שינוי.**

תשובה: $(-4, e^{-1.921}\approx 0.146)$ **, מקסימום.**

(2) תשובה: עבור $g(x)$ **עלייה** $x>\sqrt{8}$ **או** $x<-4$ **, ירידה** $-4<x<-\sqrt{8}$ **.**

ד. נתון כי $y=f'(x)\cdot g(x)$ **.**

$g(x)=e^{f(x)}$ **חיובית לכל** x **בתחום ההגדרה, ובפרט בתחום** $-5\le x\le -4$

בתחום $-5\le x<-4$ **מתקיים** $f'(x)>0$ **, ולכן** $y>0$ **.**

בהתאם, נחשב את השטח שנמצא מעל לציר ה- x **.**

נעשה זאת, בעזרת זיהוי הנגזרת הפנימית

$$\int_{-5}^{-4} e^{f(x)}\cdot f'(x))\,dx=(e^{f(x)})\Big]_{-5}^{-4}$$

$$\left.\begin{array}{l} x=-4: \quad e^{f(-4)}=0.1465 \\ x=-5: \quad e^{f(-5)}=0.1145 \end{array}\right\} S=0.1465-0.1145 \quad \to \boxed{S=0.032}$$

תשובה: השטח המוגבל הוא 0.032 **.**